

NÉMETÚJVÁR ÉS VIDÉKE

TÁRSADALMI, SZÉPIRODALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

— Előfizetési árak: —

Negyedévre 2 korona. — Félévre 4 korona.
Egész évre 8 kor. — Egyes szám ára 20 fill.
Hirdetések és Nyiltterek díjszabás szerint.

Felelős szerkesztő:

Dr. J. CSAPLOVICZS ELEMÉR.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Németújvár,
43. sz. — Laptulajdonos: Bartunek Béla, hova
az előfizetési és hirdetési díjak küldendők
— Kéziratok nem adának vissza. —

Jobb jövő felé.

Az újév beálltával mindenhol széles e világon kifejeződött a gondolat, hogy a gazdasági viszonyokban is lényeges és örvendetes változás állhat be. Ámbár a legtöbb ember erélyesen tiltakozik ama feltevés ellen, hogy őt a babonások közé sorozzák, mégis az 1913. év sokakban ébresztette azt a hitet, hogy ez az időszak a szerencsétlen évekhez tartozik.

Úgyes kezű, vállalkozó szellemű emberek, kiknél rendes körülmények között arannyá vált minden, amihez csak nyultak, vagy teljesen tönkrementek, vagy pedig nagynehezen tudták vagyonuk roncsait megmenteni. Virágzó vállalatok, melyek ezer és ezer kezét foglalkoztattak kénytelenek voltak kapuikat bezárni, vagy üzemüket erősen reduálni.

Szinte köztudomásúvá vált, hogy egyes nagyobb kereskedők kénytelenek voltak áruikat szinte elkotyvertélni, mert máskülönben teljes lehetlenség volt pénzhez jutniok.

Az 1913. őszi évadán oly vigasz-

talhatatlan volt a helyzet, hogy sok pessimistikus jós az 1813. évihez hasonló általános devalvatiót jósolt.

Az árvíz, kivándorlás és egyéb elemi csapások folytán erősen megfogyatkozott lakosság szinte apathikusan nézett a jövő felé és egyes vidékeken oly fokra hágott a nyomor, hogy a bekövetkezendő éhínség szinte elkerülhetetlennek látszott.

Ugy látszik azonban, hogy a legrosszabb amitől féltünk nem következett be.

Az idők jobbra fordulását elsősorban az Osztrák-Magyar bank jelezte a kamatláb leszállításával. Következett egy némely kedvezőnek mondható jelenség. A kormány a közigazgatási hatóságok közmunkák eszközlését ígérték és már annak jelei is mutatkoznak, hogy a magánvállalkozás is új kedvre kapott. Mi a vidéken, kik sokkal kevésbé érezzük a gazdasági válság kihatásait, mint ahogy másrészt a gazdasági fellendülések áldásából is sokkal kevésbé vesszük ki részünket, mégis örvendő szívvel lesztük a fentvázolt kedvező jelenségeket,

mert reméljük, hogy, ha kisebb arányban is, a javulás kedvező határai nálunk is mutatkozni fognak.

Természetes ezen jelenségeket nem szabad ölbetett kezekkel fogadni, hanem teljes erőnkkel azon kell lenni, hogy lsten segítségével, a kedvező viszonyok felhasználása mellett anyagi gyarapodásunkon munkálkodjunk.

Tárca - naptárak!!

Hölgyek és urak részére.

Angol vászonkötésben	K — 80
Bőrulánzat, aranymetszéssel	K 1. —
Szattyánkötésben, pazar dísszel	K 1.80
Parafino Yako (japán) étetéssel	K 2. —
Ó-német utánzatu	K 3. —
Közönséges előjegyzési (tárca)	K — 60
Finomabb kivitelben	K — 80
Legfinomabb kivitelben	K 1. —
Börkötésben K 1.20, 1.50, 2. — és K 3. —	

Kaphatók, míg a készlet tart:

Bartunek Béla
papirkereskedésében.

Aki a szívet szereti.

Irtó: Kőnczöl Antal.

Mint a beteg enyhítő orvosaságot, úgy várta Rózsás Etelka jegyese választát. Bizott Petiben, hisz annyiszor hallotta tőle, hogy nem vagyónáért, hanem nemes szívéért szereti. Most, hogy atya váratlanul tönkrement, itt az alkalom önzetlenségének bebizonyítására. Nem is kételkedett jegyeseben.

Végre megjött a várva-várt levél, a melyből vizagztalást akart meríteni.

Remegő kézzel szabta föl a borítékot s kezdte olvasni jegyese sorait. De talán végig sem futott rajtuk, már is kimerült s ájultan roskadt a földre. Hogy is ne sujtotta volna le ez a levél, amely a hűség vizagztaló részvéte helyett, a régi szerelmes viszony felbontását tartalmazta, csak azért, mert a leány apja szegény lett. Szegény Etelkán újra bebizonyult, hogy minél nagyobb a bizalom, amelyet valakibe vetünk, annál kinosabb a csapás, ha az illetőben csalódunk.

Rózsásné leányát ájultan elterülve találta s nem tudta elgondolni, mi történt gyermekével. Mindent megpróbált, hogy föléssze, de bizony nem sikerült. Mit tehetett mást, orvosért küldött. Mire ez megérkezett, a beteg már ágyban volt s végre még is fölledett, hanem félrebeszél.

A legközelebb talált orvos Vörös Lajos volt, akinek abban a városrészben néhány sikere után jó híre volt. A komoly férfiú gondosan vizagztalta a beteget, de bizony a baj okál nem tudta megtalálni. Pedig ezt a leányt meg kell mentenie, bármí fáradságába kerüljön is, hisz ez a leány volt szívének egyetlen választottja s bár alig fél éve kikozarazta, még mindig igen szerette.

Hogy annál hathatósan foghasson a gyógyításhoz, a betegség okával szeretett volna tisztában lenni. Kérdezősködött hát jobbra-balra, mi történhetett vele, de senki sem tudta fölvilágosítani. Meg kellett ebben nyugodnia s így csak a láb ellen rendelt valami csillapítót, aztán elment, de előbb lelkére kötötte a beteg környezetének, hogy rögtön hívassák, ha változni találna a leány állapota.

Másnap első utját Rózsásékhoz irányította. Etelkán, ki még mindig félrebeszél,

nem sok javulást észlelt. Mikor kezét a beteg ütőérére tette, ez görcösen megszorította és síró hangon könyörgött:

— Ugy-e szeretsz? Nemde nem hagysz-ei többé?

Mit adott volna a szerelmes Vörös Lajos érte, ha e szavakat nem eszméletlen állapotban mondja neki Rózsás Etelka? Még így is szivesen válaszolt az öntudatlan kérdésre, hisz ezzel alkalma nyílt kifejezni leg-öszintébb érzését.

— Szeretem s amíg nem kívánja, soha sem hagyom el.

A beteg kacagva ajkához vonta orvosa kezét s mielőtt ez megakadályozhatta volna, megcsókolta azt. Vörös Lajos elpirult.

A lefolyt jelenetből megjette a betegség okát. Bizalmas kérdezősködésére, hogy nem történt-e a jegyések közt valami, Rózsásné előmutatta Bokor Péter szívtelen levélét, amely a reggeli takarítás alkalmával került csak kezébe. Ami annak a szegény anyának mélységes fájdalmat okozott, hogy tndniillik leányát elhagyta jegyese, azon a részvét mellett Vörös Lajos ütök még örülni is tudott, hisz most már Rózsás Etelka keze újra szabad s éledezni kezdett újra reménye, mint a szellő érintette parázs,

IRKÁK, TOLLAK, PALATÁBLÁK, TÁSKÁK JUTÁNYOSAN BARTUNEK PAPIRKERESKEDÉSÉBEN.

VALÓDI EZÜST

Világhírű párisi

Christofle ezüst

eredeti

BERNDORFI EZÜST

evőeszközök és művészies

DISZTÁRGYAK

pazar választékban

DUKESZ FERENC

SZOMBATHELY

TELEFON 347 INTERURBAN

Elfogulatlan szemszög alatt.

(Folytatás.)

Az ember eszes természetéből szükségkép folyik a szabadság eszméje is: mert eszesnek lenni szabadság nélkül torzképzület. Hogy az ember szabadakarát különösen manapság annyian tagadásba veszik, annak egyik főoka abba rejlik, hogy határozottan téves fogalmat alkotnak maguknak a szabadakaratról. Azértis elsőben azt kell megvilágítanom, milyen szabadsága nincs és csak azután: mi az eszes teremtmény szabadsága.

Erősen hangsúlyozom, az ember nem tehet meg mindent, amit csak akar. Nem uszhat például hal módjára a vízrétegek alatt. Még maga a lelki élet sincs az akaratnak teljesen alávetve. Az emlékezet, képzelet, eszme-

társítás, a különféle vágyak és indulatok csak részben függenek tőle. A test fiziológiai állapotai meg éppen kényszerhátsú tényezőkként hatnak rá. Következésképp az ember szabadsága nem korlátlan. Abszolút szabadsága csak Istennek van.

Továbbá, mivel az akarat szellemi tehetség, közvetlen testanyag; fizikai cselekvések véghezvitelére képtelen. Nem írhat például; nem nézhet... csak a meghatározásokat osztogathatja, hogy az egyes testi szervek, külszervek minő irányban, milyen szabályok szerint működjenek.

Végül kizárólag csupán önmagától sohasem jöhet tevékenységbe; azaz: nem akarhat indíték nélkül. Senkisem mondhatja például — lángözönbe, vagy ezen folyó habjai közé temetkezem, mielőtt már előzőleg valamikor, vagy az okok, vagyis indítékok egész sorozata öntermészete ellen fel nem lázította, elcsüggedt lelkében a remény utolsó sugarát, kebléből az önszeretet végső szikráját elnem enyészette.

Az ember rendesen a legerősebb indítékot követve szokott cselekedni. De itt már határozott tudatában van annak, hogy az a legerősebb indíték, amelyet követett, nem hatott rá kényszerítőleg, nem szükségkép azt választotta. Igen, a különféle indítékok között válogathat, közülük akármelyiket követheti, vagyis van — választási szabadsága. Miértis, amidőn rendesen a legerősebb indítékot követi, nem szükségképpen, hanem legtöbbször csak észszerűen cselekszik.

Az ember korlátolt választási szabadságát elsőben is maga az Isten

bizonyítéka. Isten ugyanis saját dicsőségére teremtette a világot; méltóképpen azonban csak az eszes és szabad lény dicsőítheti: a nem szabad, vagyis tehetetlen eszköz erre képtelen. Tehát amint bizonyos, hogy a világot önmagáért alkotta, olyan biztos, hogy az embernek mint eszes teremtménynek szabadakarát is adott. Azután az Isten boldoggá is akarja tenni az embert, mert különben minek is teremtette volna?!... Az ingyenes, ajándékképpen boldogság azonban csak félboldogság, következőleg amint bizonyos, hogy boldoggá akarja tenni, oly határozott tény, hogy szabadakarral is felékesítette: mert csak a szabadakaron mulik az az örök boldogság kiérdemlése, vagy pedig elvesztése.

Az emberi lélek megfontolása tárgyává teheti, vajjon valami észszerű-e, célszerű-e, vagy sem; terveket is szöhet a jövőre nézve. Már most, ha a dolgok folyásában semmitem változtathatnánk, hanem mindig csak akként kellene cselekednünk, akiként a pillanatnyi hangulat és a külső körülmények bennünket meghatároznak, akkor összes terveink, számításaink nem egyebek, mint haszontalan, szorongó kín, gyötrellem. A gondolkodás tehetségét csak arra kaphattuk, hogy a szabad megfontolások, itéletek alapján önállóan rendezzük be életünket: az értelem el nem lehetszabada karat nélkül. A gondolkodás ugyanis szabadakarat nélkül egyszerűen lehetetlen: mert az nem abban áll, hogy fejünk a képzetek általan játékanak közönséges szintere legyen; hanem abban, hogy

mely már-már elhamvadt. Bizott, hogy most esetleg megkaphatja Etelka kezét s így mégis csak megvalósulnak talán régi ábrándjai. Ez a remény csak ösztönözte, fokozta buzgalmát, hogy a beteg leányt újra lábra állítsa. Napjában négyszer is benézett hozzá, mintha csak ez az egyetlen beteg volna gondjaira bízva. Mindenesetre számára ez volt a legdragább beteg.

Gondos ápolás után harmadnapra vis nyerte öntudatát a leány. Megismerte környezetét, de úgy látszott, hogy egyszerre nem emlékezett arra, hogy mi történt vele. De mikor a látogatására jövő doktort megpillantotta, eszébe jutott az is, aki miatt ezt kikoszarolta. Zokogni kezdett s arcát kezébe rejtve panaszkodott az érkezőnek.

— Lássá, megcsalt hűtlen elhagyott!

— Legyen meggyőződve, hogy kettőjük közül nem ön a vesztes. Majd a jó Isten szívét is meggyógyítja, egyelőre azonban megrendült egészségének helyreállítása a fődolog.

— És most, mikor annak hűtlensége ágyba döntött, épen ön akar rajtam segíteni, akit miatta elutasítottam. Ugy-e nem haragszik?

— Isten mentsen.

— Igazán nincs ember! Ha féltve annyit tudtam volna, mint ma!...

Vörös Lajos csaknem elolvadt, olyan melege lett e szavak hallatára. Ha az illendőség nem tiltotta volna, talán mindjárt megkérte volna betegének kezét. Beerte hát egy kitérő vállással.

— Ilyen az élet, tele csalódással. Különbben most legyen nyugodt s ne sokat törje a fejét, ha azt akarja, hogy minél előbb meggyógyuljon.

Mikor elhávozott betegétől, olyanforma érzelmek töltötték el, mint a tőkepenzest, aki arról értesül, hogy a kamatláb emelkedik. Annyi bizonyos, hogy ritka jó kedve volt, mert tüyörésze lépett be szobájába s mikor meglátta, hogy a vén takarítónője leverte az asztalról a tintás üveget, jóformán tréfa volt a szemrehányás is.

— Ügyetlen! Talán csak nem feledkezett valami ifjúkori udvarlójára, hogy még a tintatartót sem veszi észre az asztalon.

A takarítónő örült, hogy ilyen szépszerivel átesett a nehézségen, gazdjára meg ott a puha karosszékben tovább fűzte ábrándjait s közbe-közbe mosolyogva fürkészett a jövőben.

Rózsás Etelkának ugyancsak jó orvosa akadt. Napról-napra erősödött s négy hét múlva ugyanaz a viruló leány volt ismét, mint betegsége előtt. Bár már nem volt szüksége orvosra, Vörös Lajos mégis csaknem mindennap benézett hozzájuk kérdészködni, hát a beteg hogyan van, nincs-e valami baja. S a leánynak ez a figyelem jól esett, mint a madárnak május hó ragyogó pompája. Egészen belelenyugodott Bokor Péter hűtlenségébe, talán nem is gondolt már arra az önző férfiúra, aki annyi időt át zarnokoskodott rajta.

Egy szép délután, amikor anyja társaságában az első nagyobb kirándulást tette, az orvos is csatlakozott hozzája. Talán bizony észre sem vette, hogyan megismerik ennek a derék embernek az oldalán, sőt barátságosan is köszöntik újból azok, akik néhány hete mikor atyja csödbekerült, olyan gondosan kikerülték. Szirmayné öngnagsága még meg is állította s örömének adott kifejezést, hogy újból egészségesen üdvözölheti Persze Etelka nem is sejtette, hogy a nyajas leerezkedés oka az, hogy az egész város azt beszéli, hogy a tekintélyes doktor titkon eljegyezte, amely körülmény folytan ő ismét számottevő személyiség az emberek

egyes gondolataink számára okokat, bizonyító érveket keressünk, s ha már felleltük, a kiválasztottakat egybefűzhessük. A gondolkodás alkalmával előforduló tévedéseink csak arról tanuskodnak, hogy szabadakarattal felruházott lények vagyunk. A gondolkodáshoz szükséges anyag, a képzetek kívülről származnak ugyan, de maga a szellem gondolkodás sajátos ténykedése a léleknek, vagyis szabad cselekvés.

Minden épeszű ember tisztában van aziránt, hogy sok dologban megvan neki a választási szabadsága. Ezt a szabadakarat tagadói is aláírják, de nyomban hozzáteszik, hogy az egész sem egyéb, mint csalódás. De hová jutunk, ha az, amit önlelkünkben találunk, aminek a valódiságáról öntudatunk tanuskodik, merő csalódás?! . . .

Határozott különbséget tehetünk és teszünk is azon cselekvések közt, amelyeket szabadon, csak félig szabadon, vagy kényszerből kifolyólag viszünk véghez. Hogy például a beszéd tőlünk függ, míg ellenben a szív dobogása tőlünk független, arról mindenki megvan győződve éles megkülönböztetést tehetünk továbbá aközött, ami létezik, tehát igaz és ami nem létezik, vagy nem is létezhetik, amit akarhatunk és nem akarhatunk.

Ha az öntudat forrásából fakadó mindeme tények csupán csalóka játék számba jönnének, akkor semmisincs a nagy mindenségben, amiről közvetlen bizonyosságot szerezhethetünk! Mert minden igazság meg bizonyo-

sodásánál, akárminő ismeretforrásból bugyogjon is az elő, mellőzhetetlen feltételként szerepel annak tudata, hogy az indítéket, mely igaznak jelzi a tárgy és az arról való képzetünk közti egyezést, felismertük és a felfogott indítéknál fogva a tévedést teljesen kizártnak gondolhatjuk. De erről csakis öntudatunk révén bizonyosodhatunk meg.

Ha cselekedeteink és gondolkozásunk szükségképpeniek lennének, nem tehetnénk különbséget a szabad és nem szabad cselekedetek közt; egyáltalán nem tudhatnánk — mi is az a szabadakarat!

(Folyt. köv.)

Pater Agnell.

HIREK.

— **Lapunk mai száma** csak négy oldal. Ennek az az oka, hogy lapunk csak 2 nappal ezelőtt jelent meg és így két nap alatt nagyobb terjedelmű lapot kiadnunk nem lehet. Legközelebbi számunk ismét a rendes terjedelemben fog megjelenni.

— **Személyi hír.** Dömötör Jenő, Dömötör Lajos főszolgabíró önkéntes fia, szülei látogatására a karácsonyi és újévi szünetidőt városunkban töltötte.

— **Kórházunk ápolási díja.** Vasvármegye a németújvári kórház betegápolási költségeinek fedezésére a betegápolási alaptól 1 korona 90 fillér napi díjat kért a beltűgymisztertől. Ezen kérelmet a miniszter nem teljesítette és a németújvári kórház ápolási díját napi 1 korona 80 fillérben állapította meg.

— **Silveszter estély.** Városunkban a helybeli Casinó, rendezett tagjai részére

— Alávaló módon hazudott — tör ki a doktor nemes fölindulással

— Akkor . . . akkor találja ki, mit gondoltam?

— Azt, hogy mégis csak igazán szeretem.

— Azt is; meg azt, hogy nagyon igazságtalan voltam önnel szemben.

— Akkor nem tehetett róla; különben most jóváteheti hibáját.

— Hogyan? — kérdezte Etelka meglepődve.

— Ha másodszor nem utasít vissza.

A leány szemében ragyogó köny csillogott, mikor elérzékenyedve kezét nyujtva válaszolt:

— Ha elfogad, szerető hitvese leszek, mert mindenkor szerettem.

1914. évi képeslap új-

donságok már megérkeztek és kaphatók Bartunek Béla könyvkereskedésében, Németújváron. Csupa remekmű valamennyi!

— **Névjegyet,** levélpapírt, borítékot izléses kivitelben jutányos áron készít Bartunek Béla könyvnyomdája.

Silveszter estélyt. Kicsiny, számszerint 28 tagból álló de vig társaság jött össze a Casinó helyiségben és a reggeli órákig vígan szólt a zene és járta a tánc

— **Jubileum.** Odaadóan szolgált 10 éven át Baderle Szigfried bérlőnél Braun Erzsébet cselédeleány. Szorgalma és odaadó törekvése sohasem lankadt, hanem folyton arra vezette, hogy igazán kiérdemlje és ennek családjának megelégedését és elismerését. Ezt sikerült is elérnie; most, hogy 10 éves jubileumot ült melegen ünnepelte a család elhalmozta szerencse és jókívánataival.

— **Cigány-karaván.** E hó 2-án déltájban 10—12 hatalmas szekérral vonult végig városunkban a híres és milliomosnak mondott kolompár cigány-karaván. Városunkban akartak megtelepedni rövid időre, de erre az engedélyt nem kapták meg.

— **Választmányi ülés.** A németújvári tüzoltó-egylet e hó 3-án választmányi ülést tartott, mely alkalmával határozottá lett, hogy az egylet farsangi mulatsága január hó 18-án, a Kneffel-féle vendéglőben lesz megtartva. A zenét körmeneti Horváth Józsa fogja szolgáltatni.

— **Uj nagyközség.** Megyénk törvényhatósága jóváhagyta, hogy Vasvár, a hegyhátnak ezen szépen és rohamosan fejlődő gócpontja ezentúl „nagyközség” legyen.

— **Munkatársunk szerencsétlensége.** Muzser Béla máv hivatalnok, lapunk munkatársa, a napokban Sárvarra utazott. A szakaszban légvonatot volt és azt óhajtván megszüntetni a nyitva levő ablakot fel akarta huzni. Az ablak fája a belső melegtől megdagadt és nehezen ment a felhuzás. Egy erősebb rántásnál pedig az üveg kitört s munkatársunk kezét erősen felvágta, úgy hogy sérülése 2 hét alatt gyógyul.

— **Mulatságok.** Az ideai farsang bővelkedni fog a mulatságokban. A januári vasárnapok már mind le vannak foglalva egy-egy táncmulatság részére. Eredeti terv szerint: január 6-án tüzoltó mulatság, 11-én szépitő egyleti, 18-án az uri banda koncertjei és 25-én a hadastyán-egylet mulatsága tartottak volna meg. Mert biztosat — jelenleg — aoznban csak a 11-iki szépitő egyleti mulatságot tudjuk, mely egyike lesz a leglátogatottabb és legsikerültebb mulatságoknak. Előre jósolni azonban nehéz a sikert, mert nálunk annyira szeretik egymást az emberek, hogy — csakhogy együtt ne kelljen lenniük — még egy ily nemes célú mulatságról is elmaradnak. Bár ne így lenne.

Jubileumi üdvözlés.

Alulírottak a legmelegebben üdvözöljük Braun Erzsébetet, ki nálunk 10 éven át hűen és buzgón, elismerésre és megelégedésre méltóan szolgált. Együttal sok szerencsét és boldogságot kívánunk.

Németújvár, 1914 január 3.

Baderle Franci és Frida.

MEGHIVÓK

TÁNCMULATSÁGOKRA CSINOS KIVITELBEN JUTÁNYOSAN KÉSZÜLNEK
:: LAPUNK KÖNYVNYOMDÁJÁBAN. ::

elődít. Ami különben az eljegyzést illeti, arról szó sem volt köztük, bár néhányszor már igen közel jártak e kérdéshez.

Utjok a városi nagy parkba vezetett, a hol, mikor megérkeztek, mind a hárman letelepedtek egyik padra. Rózsásné kis idő múlva felkelt; azt mondta, hogy valami dolga van, mindjárt visszajön.

Mikor a mama elment, a magukra maradt fiatalok szótlanul összenéztek. Mindketten elpirultak s mosolyogva sütötték le szemüket. A doktor botjával egy darabig mindenfé szabályos és szabálytalan idomokat csinált a porba. A leány néhány percig nézte, azután egyet sóhajtván meglörte a csendet.

— Vörös ur, igazán meg sem hálálhatjuk jószágát.

— Igaz, hogy drága bért kérnék ért, ha . . .

— Ha szegények nem volnák! — vágott közbe a leány.

— Ne sértsem meg. Talán ismer annyira hogy nem a pénz a boldogságom! — volt a válasz nem minden szemrehányás nélkül.

— Neem? Lásza, pedig az a gonosz ember azt mondta, mikor ön megkérte a kezemet, hogy csak . . .

Névjegy!!

100 drb. 1.40 kor.
1.60, 1.80, 2.— kor.

Nézzé meg az asztalfiókban, ha van-e elég névjegye, újévi üdvözlő kártyája, névjegy borítékja, üzleti számlája, felszólítása; ha nincs, úgy idejében szerezze be azokat Bartunek Béla könyvnyomdájában, Németújváron, hol a legjutányosabb.

Névjegy!!

100 drb. 1.40 kor.
1.60, 1.80, 2.— kor.

STENLIK FERENC**FELSŐÖR.**

Műkönyvkötészet villamos gépberendezéssel.

KÖNYV- ÉS PAPIRKERESKEDÉS.

Körjegyzői, községi és iskolai nyomtatványok raktára

I TELJES IRODABERENDEZÉSEK I

Titkok, írószeres, írodapírok. Különlegességek akadémikönyvekben, másolókönyvek, íratrendezők.

KISGYŰJ- ÉS HAGYBANI ELADÁS.

Tükör, kép és díszműtárukereskedés.
Ruggyanta-bélyegző és üzleti könyvek készítése.

FIGYELMES KISZOLGÁLÁS.

Nyul

darabja: 3 korona. Óz kilója 1 kor. 10 fillér
Fácán drbja 1 kor. 80 f.
Fogoly drbja 90 fillér.
Szarvas kilója 50 fill. Vaddisznó kilója 70 fillér. Szalonka drbja 1 kor 70 fill.
Bármily mennyiségben mindenkor vesz:
Hodossy Gyula, Körmenen.

Képeslapok

dús választékú nagy raktára
Bartunek Béla újonnan benendezett
papirkereskedésében
látható. — Hetenkint újdonságok!

FRANCIA „LANYS”-CUKORKA

köhögés ellen biztos hatású;
rekedtség ellen gyors hatású;
hurut ellen kitűnő hatású;

(PASTILLES LANYS)

Kapható a németújvári egyedárusnál:
Lutterschmiedt Ferenc urnál.

Hirdetéseket
felvesz a
kiadóhivatal.

BARTUNEK BÉLA KÖNYVNYOMDÁJA

Németújvár, gróf Draskovics-féle ház.

Mindennemű nyomtatványok izlésesen, gyorsan és jutányosan készülnek. Névjegyek, eljegyzési kártyák, báli és esküvői meghívók, gyászjelentések azonnal elkészítettnek. Kereskedelmi és hivatalos nyomtatványok, falragaszok, levélpapírok, levelezőlapok, borítékok, étlapok stb. pontos kivitelben s jutányos áron.

A „Németújvár és Vidéke“ kiadóhivatala.

A lap részére előfizetések ide küldendők. Hirdetéseket a legelőnyösebb díjszabás szerint elfogad. Állandó hirdetőknak nagy engedményt ad. Kérjen mutatványszámot!